

ARCIDIECÉZE PRAŽSKÁ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

Úvodní slovo | 4
Arcidiecéze pražská | 7
Shrnutí toho nejpodstatnějšího | 9
Pastorace | 11
Církevní školství | 14
Katolická teologická fakulta UK | 16
Charitní činnost | 18
Likvidace lepry | 20
Odpovědné a udržitelné
hospodaření arcidiecéze | 21
Lesní správa | 27
Stavební činnost a památková péče | 29

OBSAH

Výroční zpráva Arcidiecéze pražské 2021

Text: kolektiv autorů

Redakce:

Jazyková korektura:

Grafické zpracování: Anežka Churaňová

Fotografie: Roman Albrecht – Člověk a víra (přední strana obálky, str. 3, 10); archiv Arcidiecézní charity Praha (str. 19); archiv Likvidace lepry (str. 20); M&P Červení – Člověk a víra (str. 29); Jarmila Fussová – Člověk a víra (str. 15); Anička Guthrie – Člověk a víra (str. 12); Michal Havel – Člověk a víra (str. 16); Petr Homolka – Člověk a víra (str. 29); Richard Horák (str. 8); Iva Horálková – Člověk a víra (str. 7); Lucie Horníková – Člověk a víra (str. 4, 6, 11, 22, 26, zadní str. obálky); Anežka Churaňová (str. 17); Klára Kalinová – Člověk a víra (str. 18); P. Vojtěch Kodet, O.Carm. (str. 15, 18, 30); P. Michal Němeček (str. 11, 26); Marek Novák – Člověk a víra (str. 9); pixabay.com (str. 25); Václav Příbáň (str. 28); Martina Řehořová – Člověk a víra (str. 10, 12, 21); Samuel Soukup – Člověk a víra (str. 14); Jakub Šerých – Člověk a víra (str. 5, 7, 8, 13, 14, 15, 21); Jiří Štáskta – Člověk a víra (str. 9)

Vydalo Arcibiskupství pražské, Hradčanské náměstí 56/16,
119 02 Praha 1 – Hradčany
Praha 2022

ÚVODNÍ SLOVO

Milí diecézani,

tvoříme společně Boží lid, který kráčí dějinami spásy jako bratři ve víře: ať jsme biskupové, kněží nebo jáhni. Jsme tedy s Vámi na jedné Petrově lodičce.

Tento rok jsme opět prožívali v covidovém období. Fotografie i následující kapitoly výroční zprávy ukazují, že se nezastavil ani život jako takový, ani duchovní život v naší diecézi. Vrcholným bodem bylo jubileum 1100. výročí mučednické smrti kněžny sv. Ludmily, kterou jsme slavili s celou naší místní církví, ale i s hosty ze zahraničí v čele s papežským legátem, naším rodákem kardinálem Christophem Schönbornem, vídeňským arcibiskupem. S radostí mohu konstatovat, že přes všechny překážky to byla největší oslava sv. Ludmily v historii. Řada akcí potvrdila, že sv. Ludmila je součástí, lépe řečeno spolutvůrkyní národní identity a její příklad je duchovní inspirací i pro člověka 21. století. Pokračovali jsme také v generálních opravách a úspěšně dokončili rekonstrukce poutních svatováclavských míst ve Staré Boleslavi, jako i ve svatoprokopské Sázavě. Za to všechno patří dík Vám všem.

Sčítání obyvatelstva se konalo opět po deseti letech. Původně měly být za přípravu sčítání podle náboženské příslušnosti zodpovědné jednotlivé církve a náboženské společnosti ve spolupráci s Českým statistickým úřadem. Víme, že nakonec opět zůstala otázka po náboženství dobrovolná. Statistické oddělení při České biskupské konferenci připravilo materiál, který ukázal, že počet všech pokřtěných katolíků, cca 43 % obyvatel, zůstal i vzhledem ke změně demografické skutečnosti stabilní. Již podruhé použitý model dobrovolnosti při sčítání lidu (týkající se národnostní a náboženské příslušnosti) rovněž v naší arcidiecézi potvrdil dokonce určitý vzestup počtu aktivních věřících. Jen sčítání účastníků bohoslužeb se v době pandemie nekonalo, neboť nebylo možné získat relevantní údaje. Celkově pozitivní výsledky sčítání nejsou mou zásluhou, ale je to výsledek naší spolupráce s Boží milostí, a zejména souvisí i s pastorační horlivostí Vás, kteří nesete břímě dne a horka. Za to Vám patří dík.

Naše vyrovnání se s ekonomickými a finančními těžkostmi vyvolanými kalamitami kůrovce a pandemie Covid-19 spolu s racionální a inovativní hospodářskou politikou je dobrou vizitkou našich pracovníků příslušných odborů arcibiskupství. Také jim patří velký dík, neboť museli překonávat nejen řadu obtíží, ale i osobních útoků a pomluv.

Na závěr přijměte můj dík spolu s pozdravem a přáním Božího požehnání na přímluvu našich národních patronů!

Tyto řádky píši na závěr své služby

Váš

+ Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský,
metropolita a primas český

V Praze dne 14. června 2022

Hlavní chrám: katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Patroni: sv. Vojtěch, sv. Vít, sv. Jan Nepomucký, sv. Václav

Vedení arcidiecéze

- kardinál Dominik Duka OP, 36. pražský arcibiskup
- Mons. ThLic. Ing. Zdenek Wasserbauer Th.D., pomocný biskup a generální vikář pro kněžstvo a duchovní život arcidiecéze
- Mons. Václav Malý, pomocný biskup a biskupský vikář
- Mons. Karel Herbst SDB, emeritní pomocný biskup
- Mons. ThDr. Jan Balík Ph.D., generální vikář pro správu a organizaci arcidiecéze
- Mons. Michael Slavík Th.D., biskupský vikář pro pastorační
- Mgr. Antonín Juriga, výkonný ředitel Arcibiskupství pražského

Rozloha (km ²)	8 765
Obyvatel	2 400 000
Katolíků	560 000
Vikariátů	14
Farností	146
Kapituly	5
Kněží	264
Z toho řeholníků	107
Řeholnic	249
Kostelů a kaplí	1023

ARCIDIECÉZE PRAŽSKÁ

Kontaktní údaje

Arcibiskupství pražské
Hradčanské nám. 56/16
119 02 Praha 1 – Hradčany
tel.: +420 220 392 111
web: www.apha.cz
e-mail: apha@apha.cz
IČ: 00445100
DIČ: CZ699006518

číslo účtu: 45301130/2700 UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
Platební brána: <http://platby.apha.cz>

Biskupství bylo založeno v roce 973 z podnětu knížete Boleslava II. po dohodě s císařem Otou I. a řezenským biskupem sv. Wolfgangem. Papež Klement VI. povýšil bulou dne 30. dubna 1344 pražské biskupství na arcibiskupství a zřídil samostatnou církevní provincii pro Čechy a Moravu.

V roce 2021 Arcidiecézi pražskou tvořilo 146 farností sdružených do 14 vikariátů. Z toho ve 127 farnostech sídlil duchovní správce přímo, ostatní byly spravovány excurrento – duchovní správci tam dojížděli.

V Teologickém konviktu v Olomouci, který je přípravným ročníkem před zahájením seminární formace ke kněžské službě, se připravovali 2 uchazeči, v Arcibiskupském semináři 11 seminaristů, v římském Nepomucenu 1 seminarista a ve farnostech další 2 bohoslovci.

V arcidiecézi bylo v roce 2021 podle kvalifikovaného odhadu cca 560 tisíc pokřtěných katolíků a nacházelo se zde 640 kostelů a 383 kaplí.

Kam zavítat?

- katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha
- chrám sv. Mikuláše na Malé Straně, kostel Nejvyššího Srdce Páně na Vinohradech
- poutní místa Svatá Hora, Stará Boleslav, Mníšek pod Brdy, Sázava, Tetín, Maková Hora
- kláštery – Strahov, Břevnov, Hradčany (Fortna)

Kde se ubytovat?

- Penzion Panský Dům, Rožmitál pod Třemšínem

SHRNUTÍ TOHO NEJPODSTATNĚJŠÍHO

1) Naše místní církev je zde pro hlásání evangelia

- Přes obtíže spojené s pandemií Covid-19 probíhala a byla obnovena řada pastoračních programů.
- Oslavy 1100 let od smrti sv. Ludmily byly velkolepé, promítly se na přič společností a zapojily se do ní i vládní a společenské instituce. Od 15. října 2021 do konce února 2022 probíhala výstava, kterou připravilo Arcibiskupství pražské v budově Pálffyho paláce na Malé Straně; vše za podpory Ministerstva kultury.
- Bylo otevřeno Komunitní centrum Zahrada, které bude sloužit klientům Charity Vlašim.
- Po generální obnově byl otevřen poutní areál na Sázavě.
- V září byla také po generální opravě slavnostně otevřena bazilika sv. Václava ve Staré Boleslavi.
- Byla založena Nadace neratovického komunitního centra, která přebírá odpovědnost za stavbu nového kostela.
- Ke službě v arcidiecézi bylo vysvěceno 9 trvalých jáhnů.
- Na podzim proběhla Ad limina návštěva našich biskupů ve Vatikánu.

2) Život církve vyžaduje zapojení odborníků z řad věřících

- V říjnu papež František zahájil první fázi synodálního procesu, do kterého se v našich farnostech zapojila celá řada mužů a žen ve 203 skupinkách.
- Je třeba poděkovat katechetům ve farnostech, učitelům nejen v církevních školách, zaměstnancům charit, zdravotníkům a nemocničním kaplanům a mnoha dalším, že se ve ztížených podmínkách covidové pandemie nevzdali, ale hledali nejúčinnější způsoby, jak být činní pro dobro druhých a při předávání evangelia.

- Díky pastoračním pracovníkům a dobrovolníkům probíhaly přípravy snoubenců na manželství, někdy i on-line, konaly se letní tábory pro děti a programy pro mladé lidi.

3) Pro svou činnost potřebuje místní církve zajištění

- Rok 2021 probíhal ve znamení budování nové struktury pro finanční zabezpečení hlavní činnosti arcidiecéze. Kromě Nadace Arietinum a Nadace sv. Ludmily byl založen AP veřejně prospěšný svěřenský fond.
- Nové nástroje pro hospodářskou činnost obdržely schválení od Svatého stolce.
- Intenzivně pokračovalo budování nového pilíře hospodaření v podobě nájemního bydlení.
- Lesní hospodaření se potýkalo s pokračující kůrovcovou kalamitou, avšak i přesto vykázalo vysokou efektivitu práce a podílelo se na hospodářském výsledku Arcibiskupství.
- Spolupráce s obcemi otevřela nové možnosti, jak využít nesídelní a opuštěné fary a jak se společně starat o kulturní dědictví, které v obcích představuje na prvním místě kostel, a to včetně možnosti předání do péče obce.

4) Co před námi stojí v roce 2022

- Především je třeba věnovat mnoho sil předávání víry novým generacím; jedná se především o katechezi dětí a mládeže, která byla vážně narušena pandemickými opatřeními.
- Doba, kdy arcidiecéze musí zajistit financování platů a mandatorních výdajů sama, bez pomoci státního příspěvku, se rychle blíží. Proto je nutné hospodářskou správu majetku nastavit tak, aby byl majetek ochráněn, aby byla jasně definována odpovědnost a aby vše v této oblasti probíhalo s péčí řádného hospodáře, který z nabízených možností vybírá ty optimální.
- Nerovnoměrné rozložení majetku mezi jednotlivými subjekty v arcidiecézi vede k vnitrodiecézní solidaritě, které je třeba se učit.

Pastorační činnost v pražské arcidiecézi koordinuje **Mons. Michael Slavík, Th.D.** jakožto biskupský vikář pro pastorači. Součástí Arcibiskupství pražského je i **Pastorační středisko, jehož náplní je podpora pastorage na území arcidiecéze a spolupráce na velkých projektech s ČBK a ostatními diecézemi.** V roce 2021 pokračovala pandemie koronaviru, což znamenalo výrazné omezení setkávání a společných programů na území celé arcidiecéze. Pastorační středisko soustředilo svoji činnost do virtuálního prostoru.

- **Oddělení internetových projektů** provozuje osm webů ze skupiny vira.cz. Pro mnoho uživatelů byly v době pandemie weby základním opěrným bodem. Narostl výrazně počet tazatelů v internetové poradně. Vedle toho oddělení věnovalo pozornost i technickým otázkám provozu.
- **Pedagogické centrum** soustředilo pozornost na přípravu projektů k 1100. výročí úmrtí svaté Ludmily a přípravu didaktických materiálů pro distanční výuku. Přes omezující restriktce se podařilo naživo provést desítky programů přímo ve školách a také v terénu (např. Tetín, Uhlířské Janovice a další).
- **Centrum pro rodinu** zorganizovalo předmanželskou přípravu pro 165 snoubeneckých párů, a to zimní, jarní i letní kurz on-line, podzimní prezenční formou. Vedle toho připravilo duchovní obnovu pro manžele, Sobotu pro ženy a další programy pro celkem asi sedm set účastníků. Nahrávky přednášek o výchově dětí ve víře jsou trvale

PASTORACE

k dispozici na platformě Youtube. Centrum poskytuje průběžně poradenskou činnost a redakčně spravuje web manzelstvi.cz.

- **Středisko katecheze a výuky náboženství** otevřelo nový ročník Katechetického kurzu pro budoucí učitele náboženství ve spolupráci s Katolickou teologickou fakultou UK a pokračovalo v naplňování nového webu pro katechety katechete.apha.cz. Zároveň zpracovalo řadu drobných materiálů pro výuku a uspořádalo několik formačních a vzdělávacích setkání v online i prezenční formě.
- Pastorační středisko realizovalo **Noc kostelů**, která přes mnohá omezení zaznamenala zapojení 292 kostelů a celkem 79 400 návštěvnických vstupů. Vedle toho pak organizovalo další akce, jako jsou **Křesťanské Vánoce**. V roce 2021 ve spolupráci s Duchovní správou u sv. Vojtěcha v Dejvicích rozběhlo samostatný youtube kanál. Středisko celoročně vydává texty k nedělní liturgii a provozuje e-shop. Od podzimu se rozběhla největší aktivizace farností za poslední dobu – **Synodální cesta**. Celkově se zapojilo 83 farností a vzniklo více jak 200 pracovních skupinek.

S cílem podporovat a rozvíjet pastorační mládeže je jako organizační složka arcibiskupství zřízeno **Arcidiecézní centrum mládeže**. Přestože v roce 2021 byla činnost omezena z důvodu přetrvávající pandemie, podařilo se uskutečnit následující projekty:

- Pokračoval druhý běh kurzu **LIFT**, rozvržený do let 2019–2021, za nímž stál po organizační stránce tým 9 dobrovolníků a který úspěšně absolvovalo 43 mladých lidí. Protože zimní a jarní víkendy se kvůli epidemickým opatřením nemohly uskutečnit, byl kurz prodloužen o druhý týdenní tábor LIFT camp a dva podzimní víkendy. Na podzim byl zároveň zahájen nový běh kurzu, v pořadí již třetí, s organizačním týmem dalších 9 lidí a 64 přijatými účastníky, a to s perspektivou 12 víkendů a letního campu.
- Uskutečnila se řada víkendových setkání pro mladé na různá témata, tzv. **víkendovky v Nazaretě**. Víkendovky byly organizovány ve dvou

sériích, pro mladší účastníky ve věku 11–15 let a pro starší účastníky ve věku 15–19 let. Každá víkendovka byla zaměřena na předem zvolené téma a s ohledem na ně byl sestaven program. Každou ze sérií víkendů připravuje a provází tým 6–8 mladých dobrovolníků.

- V rámci projektu **INVENIO** proběhlo 20 kurzů, vzhledem k pandemické situaci v červnu a během podzimu. Cílem těchto 2,5denních zážitkových programů pro školní třídy druhého stupně základních škol, středních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií je zaměřit pozornost žáků na hodnoty, postoje, dovednosti a vztahy, které stojí za to rozvíjet, a samozřejmě žákům a studentům pomoci, aby s jejich pomocí stavěli život na pevném základu skutečného a správně uchopeného lidství.
- Uskutečnilo se **Arcidiecézní setkání mládeže**, přesněji řečeno oslava Světového dne mládeže v pražské arcidiecézi, a to v novém termínu v sobotu přes slavnosti Ježíše Krista Krále v Praze-Kobylicích.
- Arcidiecézní centrum mládeže spolupracovalo se Spolkem Pyramida na přípravě a průběhu týdenního letního tábora **Runway camp** na Hoře Matky Boží v Králíkách pro více než 70 mladých ve věku 15–19 let (několik desítek dalších mladých lidí se tábora účastnilo v přípravném

týmu). Spolupracovalo i na prvním ročníku obdobného tábora pro mladé ve věku 12–15 let, který byl pojmenován **Taxiway camp**.

- Arcidiecézní centrum mládeže spravuje web www.adcm.cz, který byl na jaře kompletně přepracován, a také dva weby www.invenio-proskoly.cz a www.lift.adcm.cz pro jednotlivé projekty. Arcidiecézní centrum mládeže také spolupracovalo s farností Praha-Kunratice na přípravě tzv. adaptace Nazareta, rekonstrukce zázemí pro aktivity centra mládeže, která by měla být realizována z větší části v roce 2022.

Nemocniční kaplani

Na základě spolupráce s Ministerstvem zdravotnictví, Ekumenickou radou církví a jednotlivými zdravotnickými zařízeními lůžkové péče působí v arcidiecézi působí **26 katolických nemocničních kaplanů**, z toho 15 kněží, 3 trvalí jáhni, 2 řeholnice a 6 laiků.

Kaplaní a dobrovolníci ve vězeňské službě

Kaplaní a dobrovolníci pověřeni církví k pastorační službě ve vězení, doprovází ty, kdo jsou ve vazbě – před vynesením rozsudku soudem – nebo ve výkonu trestu odnětí svobody a přitom prožívají obtížné osobní i rodinné situace. V Arcidiecézi pražské jsou ustanoveni 3 vězeňští kaplaní, kněží a jáhni, kterým pomáhá více než 15 dobrovolníků (laiků, kněží a řeholnic).

CÍRKEVNÍ ŠKOLSTVÍ

Oblast školství je svěřena Mons. Janu Balíkovi, generálnímu vikáři. Církevní školství představuje v pražské arcidiecézi jednu z prioritních oblastí podpory a pastorače, jak je patrné ze Strategie a koncepce církevního školství Arcibiskupství pražského a ze založení Nadačního fondu sv. Ludmily. AP poskytuje podporu právní, ekonomickou, finanční a duchovní, kdy ve školách působí buď přímo školní kaplani, nebo škola spolupracuje s místním duchovním správcem. V roce 2021 Arcibiskupství pražské zorganizovalo Den církevních škol s živými on-line vstupy a možností si školu prohlédnout a debatovat s jejími učiteli i žáky.

Církevní školy jsou díky své mnohaleté práci širokou veřejností vnímány jako nedílná součást vzdělávacího systému v celém spektru typů a druhů škol. Poskytují nejen bezpečné prostředí, ve kterém je rozvíjena osobnost každého žáka a studenta na základě jeho potřeb, ale také kvalitní výchovu a vzdělání. Církevní školy chtějí na místě svého působení propojovat žáky, rodiče, učitele, místní samosprávu a další subjekty. Tento záměr vytváří prostor ke vzájemnému poznávání, spolupráci, k respektu a v neposlední řadě k propojování života a světa věřících a nevěřících žáků a učitelů. Přestože jsou školy církevní a jsou ve svých vzdělávacích plánech postavené na pilířích žitého křesťanství, mohou se v nich vzdělávat všichni žáci a studenti bez rozdílu křesťanské či jiné duchovní tradice.

V pražské arcidiecézi působí **čtrnáct škol a školských zařízení, které zřizuje přímo AP**. Navštěvovalo je **2677 žáků a studentů**. Jedná se o šest mateřských škol, dvě školy základní, jednu školu uměleckou, tři školy střední, dvě gymnázia, dvě vyšší odborné školy a křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnu. Vedle toho v pražské arcidiecézi působí také **patnáct škol a školských zařízení zřízených jinými církevními zřizovateli**, mezi něž patří Suverénní řád maltézských rytířů, Česká provincie řádu sv. Augustina, Kongregace dcer Božské lásky, Římská unie řádu sv. Voršily, Pro-

vincie Kongregace dcer Panny Marie pomocnice, Česká kongregace sester dominikánek, Salesiánská provincie a Kongregace školských sester sv. Františka. V celé pražské arcidiecézi se v roce 2021 ve všech církevních školách vzdělávalo celkem **5532 žáků a studentů**.

Podpora škol je důležitá nejen ze strany jednotlivých zřizovatelů, ale i vlastníků budov škol, rodičů, absolventů a dalších subjektů, aby mohly plnit i v dalších letech svou nezastupitelnou funkci v segmentu vzdělávání a výchovy.

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katolická teologická fakulta (KTF UK) je jednou ze čtyř zakládajících fakult dnešní Univerzity Karlovy. Kanonicky ji dne 26. ledna 1347 ustavil papež Klement VI., z moci římského a českého krále ji dne 7. dubna 1348 založil Karel IV. Vinou komunistického režimu fungovala po třicet let vynuceně vně Univerzity Karlovy a v současné době je jednou z jejích 17 fakult. Není zřizována Arcibiskupstvím pražským. Po kanonicko-právní stránce se fakulta zodpovídá Svatému stolci, který zastupuje velký kancléř, jímž je pražský arcibiskup.

Vydané publikace v roce 2021

- Jaroslav Čechura, Neklidné století, Karolinum. Praha 2021
- Jaroslav Čechura, Mikrosvěty Jihočeského venkova: Bošilec 1600–1750, Historický ústav AV ČR Praha. 2021
- Alice Fornasiero, Eliška Zlatohlávková, From studiolo to gallery: secular spaces for collections in the lands of the Bohemian crown on the trashold of early modern era, KTF. Praha 2021
- Jiří Kuthan, Adelssitze in den Böhmischen Ländern 1780–1914, NLN. Praha 2021
- Benedikt Mohelník, Tomáš Akvinský, O eucharistii, Krystal. Praha 2021
- Vojtěch Novotný, Adolf Kajpr, Přítomnost je vlastním Božím časem, Refugium, Olomouc 2021
- Marek Šmíd, Tomáš Petráček, Vatikán a druhá světová válka, CDK. Praha 2021
- Miroslav Šmied, Ars et Ecclesia Středověké umění pohledem katolického dějepisce, NLN. Praha 2021

- Vít Vlnas, Michal Sklenář, Kristina Uhlíková, Josef Cibulka – Kněz, pedagog a historik umění ve 20. století, Ústav dějin umění AV, ÚSTR, KTF. Praha 2021
- David Vopřada, Ambrož. Křestní katecheze, Oikomenh. Praha 2021
- David Vopřada, Tertulián, O křtu, Krystal. Praha 2021

Habilitační řízení

Během roku 2021 probíhalo na KTF UK jedno habilitační řízení zakončené udělením hodnosti docent. Doc. Mgr. David Bouma, Ph. D. (KTF UK) v oboru Katolická teologie obhájil habilitační práci „Není tady. Byl vzkříšen.“ Ježíšovo zmrtvýchvstání v biblickém fundamentálně teologickém a systematickém pohledu u Hansjürgena Verweyena, Hanse Kesslera, Josepha Ratzingera a Klause Bergera.

CHARITNÍ ČINNOST

Charita (z latinského caritas – milosrdná láska) je služba bližním, kteří se ocitají v nouzi. Tato pomoc je přímou odpovědí katolické církve na evangelijní výzvu k solidaritě s potřebnými. Tam, kde katolická církev naplňuje své poslání v celé šíři, pomáhá lidem ve svém okolí prostřednictvím působení své Charity. Církev proto zakládá síť charitních organizací (diecézních, a farních) po celém světě. V pražské arcidiecézi toto poslání realizuje Arcidiecézní charita Praha a pět desítek místních, farních charit.

Prostřednictvím Charity nabízí církev pomoc **seniorům, nemocným, lidem se zdravotním postižením, celým rodinám i matkám samoživitelkám v nouzi, lidem bez domova, cizincům** a dalším, kteří se ocitají v tíživé životní situaci. Charita pomáhá přímo během roku více než **28 tisícům potřebným**. Dalším tisícům pomáhá Charita anonymně (v rozdávání materiální pomoci – např. potravin, apod.) K pilířům charitní služby v pražské arcidiecézi patří: 5 charitních domovů pro seniory a lidi s postižením, 13 středisek pečovatelské a ošetrovatelské služby, které pomáhají přímo v domácnostech; 10 azylových domů pro lidi bez přístřeší a pro matky s dětmi, 9 středisek sociálně aktivizační služby pro seniory, postižené a rodiny s dětmi, 5 specializovaných poraden, 6 denních stacionářů, 10 středisek nízkoprahového denního centra, dobrovolnická centra apod.

Arcidiecézní charita Praha pomáhá také v rozvojových zemích, v **Indii, Ugandě, Zambii a v Bělorusku**. Program **Adopce na dálku®** zajišťuje vzdělání cca 7 tisícům chudých dětí. Česká nemocnice sv. Karla Lwagy v Ugandě zachraňuje každý rok životy a zdraví více než 20 tisíců paci-

entů. Pražská charita podporuje v cílových zemích řadu sociálních a rozvojových projektů, jako jsou nemocnice, školy či domovy pro seniory.

Do činnosti Charity v roce 2021 významně zasáhla pandemie Covid-19. Všechny sociální zdravotní služby přijaly nejprísnější hygienická opatření proti šíření viru, aby ochránily své uživatele patřící k nejohroženějším skupinám obyvatel. Na Charitu se navíc obracelo velké množství lidí, kteří dříve nepotřebovali a kteří se vinou protiepidemických opatření ocitli v nouzi. Jim Charita zajistila materiální pomoc a sociální poradenství. Udržení a rozšíření stávajících služeb kladlo na pracovníky Charity značné nároky. Po nákladné rekonstrukci otevřela v roce 2021 Charita Vlašim svůj nový objekt v centru města. Slouží jako nové komunitní centrum Zahrada a také jako sídlo vlášimské Charity.

Děkujeme všem institucionálním i individuálním dárcům, bez jejichž podpory bychom nemohli pomoc lidem v nouzi uskutečnit. Také všem, kteří svými modlitbami charitní dílo podporují.

Více informací o charitě v pražské arcidiecézi najdete na www.praha.charita.cz.

 **Arcidiecézní
charita Praha**

LIKVIDACE LEPRY

se Likvidace lepry podílí na léčbě a pomoci lidem postiženým malomocenstvím v Indii (dvě nemocnice sv. Josefa poblíž Kalkaty) a podporuje diecézní nemocnice v Litembu a Tanzanii (spolupráce s Action Medeor). Ve spolupráci s DAHW podporujeme projekty v africké Libérii a ve státech Jižní Ameriky, konkrétně to jsou Bolívie, Kolumbie a nově od roku 2021 také Paraguay.

Poslední dva roky byly poznamenány celosvětovou pandemií Covid. Protipandemická opatření se

Zřizovatelem Likvidace lepry je pražské arcibiskupství. Cílem organizace je aktivně pomáhat lidem trpícím malomocenstvím, vředy buruli a TBC.

Činnost LL se primárně zaměřuje:

- na organizaci a koordinaci pomoci pro lidi postižené především leprou, TBC a vředy buruli,
- na budování zdravotnických zařízení a spolufinancování jejich provozu,
- na podporu následné péče vyléčených, zejména v oblasti duchovní, vzdělávací a sociální,
- na osvětovou činnost, šíření obecného povědomí o problematice malomocenství a jiných příbuzných chorob včetně jejich následků, především prostřednictvím přednášek, tisku, sdělovacích prostředků apod.,
- na spolupráci s dalšími charitativními a humanitárními sdruženími, především s německými organizacemi DAHW a Action Medeor; tato spolupráce umožňuje větší dosah poskytované pomoci.

Bohatství organizace Likvidace lepry se zakládá nejen na zkušenostech a mezinárodní spolupráci, ale především na vytrvalé štedrosti tisíců drobných dárců a podporovatelů, z jejichž příspěvků je celé dílo financováno. V průměru se během roku podaří vybrat kolem 16 milionů korun, které bývají následně používány na osvětové a projektové účely. Tato organizace byla založena v roce 1992 Jiřím Holým. Od roku 2014

logicky týkala i činnosti LL v tuzemsku, a muselo proto dojít k omezení přednášek a setkávání se s dárči. V samotných projektech potom rovněž docházelo k pozastavení některých mikro-činností, anebo k jejich zpomalení. Přesto žádná nemocnice, zdravotnická stanice aj. nepozastavily svou činnost. Od roku 2019 organizace začíná se svolením místních biskupů působit i na Slovensku.

V roce 2021 organizace LL poskytla dary v celkové rekordní výši 15 288 533 Kč.

ODPOVĚDNÉ A UDRŽITELNÉ HOSPODAŘENÍ ARCIDIECÉZE

Hlavní – duchovní – činnost Arcibiskupství pražského spočívá v hlásání evangelia ve všech segmentech společnosti a podpoře pastoračních, vzdělávacích, charitativních a kulturních aktivit s touto službou spojených, včetně zajišťování prostředků na platy kněží, opravy kostelů, údržbu far a péči o další kulturní památky.

Vedlejší – hospodářská činnost zahrnuje pronájmy pozemků a budov, správu lesů, finanční investice, vstupné do některých kulturně významných objektů a prodej publikací či nosičů audiovizuálních děl. Jejím smyslem a cílem je umožnit existenci a rozvoj hlavní – duchovní činnosti.

Naše náklady

- celkové mzdové náklady na odměňování duchovních = kněží – cca 80 mil. Kč ročně (ve služebním poměru máme 235 kněží = 208 plných/přepočtených úvazků, průměrná hrubá mzda kněze činí 23 219 Kč měsíčně);
- celkové mzdové náklady zaměstnanců arcibiskupství v hlavní činnosti – cca 80 milionů Kč ročně (zaměstnáváme 107 pracovníků v přepočteném počtu, z toho 15 pro pastorační a 29 odborníků pečujících o památky ve farnostech)
- základní provozní výdaje AP – cca 50 mil (zahrnuje náklady na kanceláře a režii, výdaje na pastorační projekty, podpora semináře aj.);
- opravy far a kostelů (udržujeme 1023 kostelů a kaplí, 121 far, 754 dalších objektů).
- na solidární podporu chudších diecézí jsme věnovali cca 30 milionů Kč.

Naše zdroje

- sbírky v kostelích,
- dary dobrodinců a věřících,
- výnosy z hospodářské činnosti: šlo zejména o tržby za prodané dříví, výnosy plynoucí z nájemného a pachtovného, přijaté provozní a investiční dotace a tržby z prodeje majetku,
- významným zdrojem příjmů Arcibiskupství pražského v hlavní činnosti je do roku 2029 příspěvek státu na činnost dle § 17 zákona 428/2012 Sb. V roce 2021 byl ve výši 84,5 mil. Kč. Každý rok se snižuje o 6 mil. Kč.
- granty a dotace (nutná spoluúčast církve),
- Arcibiskupství pražské je příjemcem splátek finanční náhrady za nevydaný majetek dle § 15 zákona 428/2012 Sb. Vyplácena bude do roku 2042 a je navyšována o míru inflace. V roce 2021 činila 166,5 mil. Kč. Tyto přijaté zdroje musí sloužit k investicím, které mají rozvíjet hospodářskou základnu diecéze pro generování příjmů, které postupně nahradí příspěvek státu na činnost.

Vybrané údaje

Ve farnostech slouží bez nároku na odměnu 38 jáhnů.

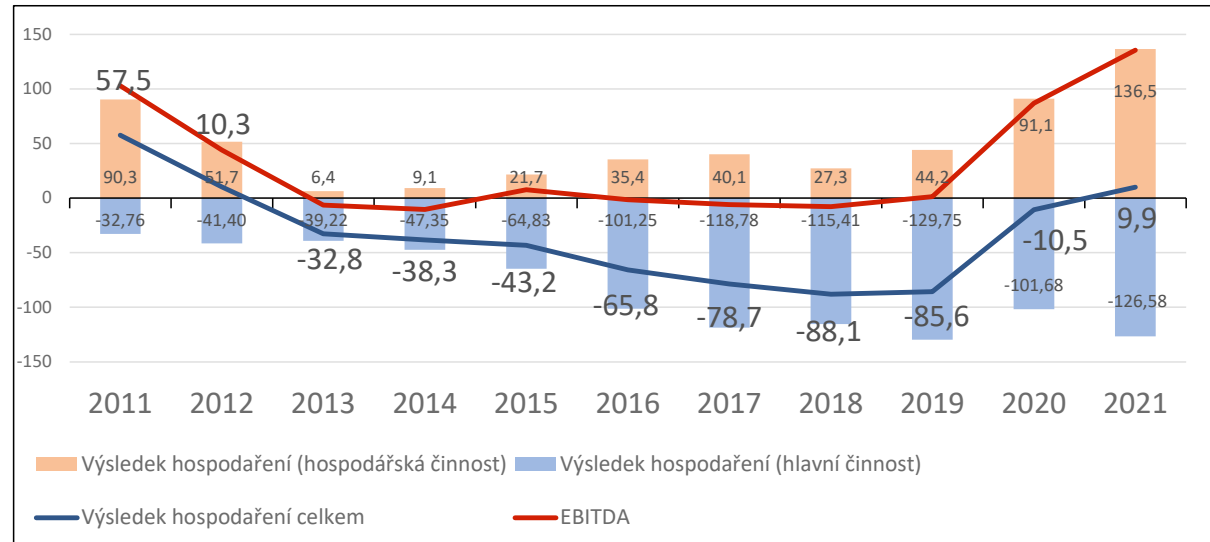
Počet placených pracovníků Arcibiskupství pražského v roce 2021 (přepočtený počet) činil 476,34, z toho bylo:

- 208 kněží
- 27 pastoračních asistentů a vedoucích komunitních center
- 107 administrativních a provozních pracovníků zařazených v hlavní činnosti z toho:
 - 9,5 pracovníků Pastoračního střediska
 - 3 pracovníci Arcidiecézního centra mládeže
 - 29 odborníků pečujících o památky ve vikariátech
- 133 administrativních a provozních pracovníků zařazených v hospodářské činnosti

Mzdové náklady (včetně zdravotního a sociálního pojištění) představují hlavní výdaje arcibiskupství a dosáhly výše 248 mil. Kč.

	Arcibiskupství pražské		Farnosti a kapituly pražské arcidiecéze	
	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
Výnosy (tis. Kč)				
Provozní dotace	4 198	98 764	121 175	4 675
Přijaté příspěvky, dary	85 577	1 675	64 350	0
Tržby za vlastní výkony a za zboží	156	802 095	2 803	187 158
Tržby z prodeje majetku	229	237 368	883	128 827
Výnosy z finančního majetku	0	4 612	45	199
Ostatní výnosy (vč. sbírek)	43 835	32 070	55 531	6 313
Celkem výnosy	133 996	1 176 583	244 788	327 171
Náklady (tis. Kč)				
Spotřebované nákupy	8 623	39 861	36 264	10 973
Nakupované služby (bez oprav)	22 230	346 674	54 225	11 445
Opravy a udržování	5 990	37 309	135 614	55 572
Osobní náklady	157 120	96 960	13 130	22 666
Daně a poplatky (vč. daně z příjmů)	91	54 914	1 774	27 206
Dary a příspěvky	72 209	94 845	71 192	45 806
Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek*	5 040	214 729	28 032	17 786
Prodaný majetek	191	110 448	8 313	23 718
Aktivace a změna stavu zásob vlastní činnosti	0	8 003	-100	24
Ostatní náklady	-10 921	36 362	6 192	3 765
Celkem náklady	260 574	1 040 105	354 637	218 959
Hospodářský výsledek (Zisk + / Ztráta -)	-126 578	136 478	-109 850	108 212

* Byla vytvořena rezerva 150 mil. Kč na zalesnění ploch postižených kůrovcovou kalamitou.

Nově vzniklé fondy

Fond podpůrný a transformační (tzv. Fond kardinála Harracha)

Fond kardinála Harracha se svým zaměřením nejvíce přibližuje zaniklému Svépomocnému fondu.

Jeho cílem je podpora transformace správy a budování zázemí zejména u těch farností, s nimiž se do budoucna počítá jako s opěrnými body pro pastorační činnost.

Zdrojem Fondu kardinála Harracha v roce 2021 byl převedený zůstatek zaniklého fondu zaměřeného na budování komunitních center (cca 5,8 mil. Kč), a dále příspěvek arcibiskupství z vlastní hospodářské činnosti ve výši cca 6,2 mil. Kč. Z fondu bylo naopak v průběhu roku 2021 vyčerpáno na základě žádostí adresovaných stavebnímu odboru celkem 6,26 mil. Kč k podpoře cca 44 stavebních projektů ve farnostech.

Fond mzdové podpory duchovních v arcidiecézi (tzv. Fond sv. Vojtěcha)

Fond sv. Vojtěcha se zaměřuje na mzdovou podporu duchovních v pražské arcidiecézi. Jeho řádné zdroje v současné době tvoří příspěvky farností a kapitul ze sbírek a tržeb (kvůli krátké existenci fond v roce 2021 přijal pouze zálohy odvodů za rok 2021 ve výši cca 3,86 mil. Kč), dary přijaté od fyzických a právnických osob (cca 0,25 mil. Kč), a výnos dvou účelových kostelních sbírek konaných v roce 2021 na mzdovou podporu duchovních (výtěžek celkem cca 2,02 mil. Kč).

Služné kněží

Průměrné hrubé služné kněze činí průměr 23 219 Kč měsíčně. Arcibiskupství vynakládá na služné kněží 80,67 mil. Kč ročně.

Pro srovnání

Průměrná hrubá měsíční mzda v ČR je 37 903 Kč. Průměrná hrubá měsíční mzda v Praze je 46 452 Kč.

Podpora farností ze strany Arcibiskupství

Arcibiskupství pražské vynaložilo v roce 2021 na přímou podporu farností částku 112,21 mil. Kč.

(V sumě nejsou započítány výdaje AP pro farnosti nepřímé, do kterých patří mimo jiné: Pastorační středisko, Pedagogické centrum, Arcidiecézní centrum mládeže, referát církevního školství, církevní soud, organolog, oddělení pro dotační management, odbor informačních technologií, ředitelé komunitních center.)

- z fondů Arcibiskupství pražské podpořilo stavební akce farností částkou 8,88 mil. Kč, z toho:
 - podpora z Fondu svépomocného 2,62 mil. Kč
 - podpora z Fondu kardinála Harracha 6,26 mil. Kč
- služné duchovních činilo 80,67 mil. Kč
- další náklady související se zaměstnanci Arcibiskupství, kteří pracují pro farnosti, činí odhadem 22,66 mil. Kč, v tom:
 - stavební odbor (kalkulováno jako 95 % nákladů stavebního odboru)
 - správa majetku farností (kalkulováno jako 100 % nákladů příslušných středisek)

- kancleřství (kalkulováno jako 10 % nákladů právního odboru)
- ekonomický odbor a sekce strategická (zejm. 20 % nákladů odboru plánování a metodiky)
- finanční a mzdová účtárna (zejm. podíl nákladů mzdové účtárny úměrný počtu duchovních)
- diecézní konzervátorské centrum (kalkulováno jako 30 % nákladů DKC)

Farnosti naproti tomu odvedly na Arcibiskupství do Svépomocného fondu resp. do Fondu sv. Vojtěcha částku 18,63 mil. Kč.

Mimoto přijalo Arcibiskupství pražské mimořádný odvod od Metropolitní kapituly z prodaného majetku ve výši 25,09 mil. Kč, který byl rozdělen do fondu sv. Vojtěcha a do Misijního fondu na podporu pastorační činnosti.

Podpora poskytnutá dalším subjektům

V roce 2021 Arcibiskupství pražské podpořilo prostřednictvím účelově vázaných fondů veřejně prospěšné aktivity jak zřízených subjektů (farnosti, charity, školy), tak jiných. Zdroji těchto fondů byly zejména účelové sbírky, dary a vlastní příspěvky

Arcibiskupství pražského z vlastní hospodářské činnosti. V roce 2021 takto Arcibiskupství podpořilo vzdělání, charitu, rozvoj pastore a opravy památek částkou 21 517 tis. Kč.

Podpora veřejně prospěšných aktivit je ve významném rozsahu realizována i nepřímou formou. Jedná se například o práci dobrovolníků, poskytování služeb úřadu zřízeným subjektům nebo umístěním veřejně prospěšných aktivit do budov ve vlastnictví církevních právnických osob za výhodných podmínek. Hodnotu této podpory lze stanovit minimálně na dalších cca 20 mil Kč ročně.

Ztráty spojené s opatřeními proti COVID-19

Hospodaření v roce 2021 bylo ovlivněno rozšířením nemoci COVID-19 v České republice. Farnosti vlivem vyhlášených omezení souvisejících se šířením viru zaznamenaly podstatný výpadek výnosu kostelních sbírek. Pandemie se ale rovněž u některých diecézních subjektů výrazně dotkla tržeb realizovaných v hospodářské činnosti.

Vyčíslené ztráty za celou arcidiecéze činí 74 mil Kč, z toho:

- kostelní sbírky ve farnostech 22 mil Kč.
- výpadek příjmů z nájmu a vstupného u farností a kapitul 21 mil Kč.
- výpadek příjmů arcibiskupství z nájmu 27 mil Kč.
- výpadek Tříkrálové sbírky na charitní činnost 4 mil Kč.

- Rok 2021 v církevních lesích přinesl řadu pozitivních změn. Dlouhodobě chladné počasí prospělo lesům a bezesporu i nám všem, i když extrémně suché září a říjen připomněly, že důsledky klimatické změny jsou stále přítomny. Zásadní obrat nastal v roce 2021 na trhu se dřevem. Dlouhé roky byla cena surového dříví na historických minimech a nikdo nečekal tak rychlý růst cen, který přinesl opět hospodaření v kladných číslech bez čekání na subvence od státu. Nelze nezmínit dopady pandemie Covid-19, který komplikoval zejména jarní práce.
- Vlastní hospodaření v diecézních lesích reflektuje jejich rozptýlenost. Většina polesí ukončila rok s významným poklesem kůrovcových těžeb a mohla se opět věnovat cílené péči o lesy. Bohužel rozpad lesů na Vysočině způsobený kůrovcovou kalamitou, kde soukromé lesy tvoří 65 % vlastnictví, pokračoval v druhé polovině roku s nezmenšenou silou. Pohled na umírající lesy Vysočiny je nejen pro lesníky srdcervoucí. Avšak vysoké ceny dříví přinesly dostatek finančních prostředků jak pro opětovnou obnovu lesů, tak věříme, že i pro potřeby církve. V diecézních lesích bylo vytěženo 460 tis. m³ dříví s výsledkem 355 mil. Kč před tvorbou rezerv na následnou obnovu lesů. Vlastníkům propachtovaných lesů bylo vyplaceno dalších 61 mil. Kč. Nemalou měrou k tomuto výsledku přispěl úspěšný audit ekologického hospodaření v našich lesích FSC, který otevřel nové odbytové možnosti. Již certifiková polesí Rožmitál a Spálené Poříčí doplnilo od září polesí Vysočina. Ekonomická situace uvolnila prostředky na obnovu infrastruktury. Daleko od lidských obydlí

LESNÍ SPRÁVA

započala rekonstrukce zapomenutého místa, hluboké lesy v Krušných horách poprvé osvětlila elektrifikovaná hájenka Nový Dům.

- Lesní správa se od počátku své existence zaměřuje na čerpání dotačních programů EU do lesů. V roce 2021 jsme obdrželi dotace z již dokončených či probíhajících projektů na zlepšení zdravotního stavu lesů, na podporu biodiverzity a na lesní techniku v hodnotě cca 10 mil. Kč. Zároveň bylo podáno 5 nových žádostí na pořízení nové techniky do lesa, na zpracování kalamity, na úpravu lesní cesty. Zkrátka nepřišli ani návštěvníci lesů, kteří se mohou zastavit na nových odpočinkových místech pořízených z dotace MAS Dolnobřezansko, u zrestaurované sochy sv. Anny na polesí Blatno, kterou zajistilo DKC, či u opravené kaple sv. Ivana (Třemšínská bouda) z rozpočtu lesní správy. Po celý rok proudili lidé do lesů načerpat sílu a utužit zdraví, pomoci s výsadbou nových lesů (Nadace O2) nebo se jen se-

tkat při Dokopných na závěr jarních prací, při otvírání loveckých sezón, nebo při slavení Hubertské mše svaté.

- České lesy mění klimatická změna. Přibýlo odlesněných ploch a výhledů do kraje. Při starostech o ekonomické výsledky je třeba nezapomínat na spokojenost člověka ani na ostatní stvoření (aktivně). Když les odumře, i pár ponechaných suchých stromů na několik let zachová hnízdo čápa nebo dravce. Malé vodní tůně zbudované na lesních potocích zadrží vodu na mnoho týdnů a poskytnou útočiště mnoha živočichům. Velkou zkušenost s touto problematikou mají lesníci na polesí Vysočina, kde spolupráce s ochránci přírody již přináší své plody.

Péče o lesy v roce 2021 přinášela hodně starostí, ale i radost, stejně jako našim předkům. Úsilí o zachování zelených smrkových lesů pokračuje. Závěrem se patří poděkovat všem, kdo přispívají prací nebo modlitbou.

STAVEBNÍ ČINNOST A PAMÁTKOVÁ PÉČE

V roce 2021 bylo realizováno

- 304 stavebních oprav a investic, včetně restaurátorských a projektových prací
- 13 oprav varhan, přičemž probíhala rovněž stavba 4 nových varhan

Finanční objem a zdroje

- celkový finanční objem prací: 238 mil. Kč
- finanční zdroje (v % z celkového objemu prací):
60 % veřejné zdroje (národní i EU)
40 % vlastní prostředky farností, Arcibiskupství pražské, Fond kardinála Harracha – podpůrný a transformační, dary od právnických i fyzických osob atd.

Významné akce

- významné akce financované převážně z IROP:
 - dokončení komplexní obnovy svatoprokopského poutního areálu na Sázavě a obnovy poutního areálu ve Staré Boleslavi – „Svatováclavská zóna“, včetně nových varhan
 - rekonstrukce fary v Čelákovících na Komunitní centrum, revitalizace kostela sv. Bartoloměje – „kolínského gotického skvostu“

- významné akce podpořené z MAS:
 - oprava střechy kostela sv. Vavřince ve Veliké Vsi a rekonstrukce přízemí fary v Neveklově
- vybudování studentské koleje Adalbertinum v podkroví fary u sv. Jindřicha v Praze na Novém Městě, oprava fary v Odoleně Vodě, budování komunitního centra v Sedlčanech, stavební úpravy fary u sv. Vojtěcha (Foersterova sálu) v Praze na Novém Městě
- oprava kostela sv. Ludmily a kostela sv. Kateřiny Alexandrijské na Tetíně, oprava kostela Matky Boží před Týnem v Praze na Starém Městě, Nejvyššího Srdce Páně v Praze na Vinohradech, sv. Bartoloměje v Rakovníku

Děkujeme

naším podporovatelům a dárcům,

kterými jsou především: Ministerstvo kultury, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí, Středočeský kraj, Hlavní město Praha, územní samosprávné celky, obce a Evropská unie.

